

Sahlgrenska akademien

VID GÖTEBORGS UNIVERSITET

Avdelningen för samhällsmedicin och folkhälsa/Allmänmedicin vid institutionen för Medicin

Inför peer-to-peer, kursseminarium 9, på kursen Forskningsmetodik- en introduktion 8 hp (kurskod:MFM330).

Seminarier som det förestående brukar betyda mycket för att de olika bitarna från kursen skall falla på plats. Vi kommer att diskutera de projektplaner som ni arbetat fram under kursens gång. Samtliga kursdeltagare kommer att delas in i seminariegrupper. Alla skall ha läst och granskat alla projektplanerna inom gruppen och vara beredd att reflektera på vilken som helst av dem. Den som skrivit projektet (respondenten) börjar med en muntlig presentation av sin projektplan (med stöd av PowerPoint) i ca 5 minuter. Därefter följer kommentarer från opponent, övriga deltagare och seminarieledare. Sikta på att varje projekt får 40 minuter totalt av tiden i gruppen. Fundera över och anteckna styrkor och svagheter med varje projektplan! (vg se anvisningar nedan)

När du kommenterar projektplanerna så gör det utifrån forskarens perspektiv, snarare än klinikerns. Ämnena i de olika projektplanerna är i och för sig intressanta, men eftersom det här är en övning i att tillämpa era forskningsmetodikkunskaper så skall diskussionen fokusera på den föreslagna undersökningsmetodiken. När du granskar andras projektplaner så ställ dig frågorna på sidan 2-3 nedan. Skriv ner dina kommentarer kort så att forskaren kan ta med sig dessa och reflektera över dina kommentarer och förändringsförslag. Forskaren skall till kursseminarium 11 då projektplanen examineras presentera sin färdiga projektplan och argumentera över de förändringar som tillförts planen.

Vad var bra med den här projektplanen? Det är viktigt att börja nämna det som var bra! Hittar du inget som var bra? Detta är mycket sällsynt, mer troligt att du inte riktigt ser de positiva detaljerna. När du går vidare i diskussionen kan du snegla på nedanstående mall.

- A. Presenteras det problem som det här projektet skall försöka lösa?
- B. Framgår det varför det är ett viktigt problem? En vanlig fallgrop är att detta är så självklart för projektledaren att denne glömmer skriva ner så att andra kan förstå varför detta är viktigt.
- C. Framgår det vad andra gjort för att försöka lösa problemet? Är det rimligt och anta att andra redan har löst problemet? Vad återstår att ta reda på? Beskriver projektledaren i klartext att detta problem fortfarande är olöst eller förbigås detta med tystnad?
- D. I ljuset av vad andra redan gjort, framgår det varför just det här projektet behöver göras?
- E. Kan du av metodbeskrivningen förstå vad författaren planerar att göra? Om du inte kan det är du förmodligen i gott sällskap och behöver inte skämmas. Våga ställa frågor om du tycker att metodbeskrivningen är svår att förstå!
- F. Har författaren valt den ansats/metodik som passar bäst för att uppfylla det syfte som anges? Bestäm dig för om den projektplan du skall granska beskriver ett projekt som använder empirisk-atomistisk (kvantitativ) eller empirisk-holistisk (kvalitativ) metodik. Om det är en empirisk-atomistisk (kvantitativ) metodik, är det en interventionsstudie eller ej? Granska sedan metodikavsnittet enligt tabellen nedan:

	<i>Empirisk-atomistiska (kvantitativa) projekt</i>		<i>Empirisk-holistiska (kvalitativa) projekt</i>
	<i>Epidemiologiska studier = Icke interventionsstudier</i>	<i>Experimentella studier = interventionsstudier</i>	-----
Urval	Beskrivs hur patienter väljs ut? Verkar urvalet rimligt med tanke på de man sedan vill tillämpa resultatet på? Verkar antalet rimligt? Beskrivs hur man kommit fram till antalet?		Beskrivs hur informanter/patienter väljs ut? Finns beskrivet en tanke med att exempelvis åstadkomma variation? Verkar urvalet rimligt?
Grupper	Är gruppen som studeras rätt vald för att passa till syfte och frågeställningar?	Vid eventuell gruppindelning går det att förstå hur grupperna indelas? Är det en bra indelning? Blir grupperna jämförbara? Finns i gruppindelningen ett systematiskt fel? Vid randomisering till flera grupper är det ett bra randomiseringsförfarande?	-----
Vilka variabler analyseras?	Vilken variabel (vilka variabler) räknas analytisk statistik på? Är det rätt variabler?	Vilken variabel (vilka variabler) räknas analytisk statistik på? Är det rätt variabler? Räknas statistiken vid eventuell gruppjämförelse på sista mätningen eller på förändring över tid? Vilket är mest adekvat?	-----
Hur analyseras data?	Är det beskrivet vilken statistisk metod som skall användas? Är valet av statistisk metod rimligt? Finns andra alternativ? Om inget sägs om val av statistisk metod fråga och be projektledaren göra en gissning.		Är det beskrivet vilken metod data skall analyseras med? Är valet rimligt? Finns andra alternativ?

G. Om du inte förstår metodbeskrivningen så säg det (du är troligen i gott sällskap). Om du tycker att du förstått det mesta i metodbeskrivningen gå då tillbaka till syfte/frågeställningar. Kommer detta projekt att uppfylla allt i syftet och svara på alla ställda frågeställningar? Vilka frågeställningar som angetts i projektplanen kan detta projekt inte svara på? Finns värderingsfrågor som inte är direkt vetenskapliga frågeställningar? Passar syfte/frågeställningar ihop med det som sedan görs i projektet?

H. Vid ett projekt med empirisk-atomistisk (kvantitativ) metodik fråga dig alltid för vilka kan resultaten tänkas bli använda. Vilken är den bakomliggande totala populationen? Är den grupp som är undersökt (=stickprovet) representativ för den bakomliggande

population där resultaten kan tänkas bli tillämpade? Detta är en viktig fråga!

- I. Titta lite i referenslistan. De flesta referenser bör vara från internationella vetenskapliga tidskrifter? Är ingen referens från vetenskapliga tidskrifter? Enbart referenser till översiktsböcker räcker inte om man skall publicera sina resultat i en vetenskaplig tidskrift. Fundera på om några av referenserna är otillförlitliga (exempelvis kan nämnas att "supplement" i en tidskrift är ibland att betrakta som betald annonsplats). Är referenserna rimligt aktuella (eller är det bara mycket gamla referenser?) Om det bara är ett fåtal referenser tror du det finns fler relevanta referenser om man gör en riktig sökning? (Du som opponent behöver inte själv göra den "riktiga" litteratursökningen men ställ gärna frågan till projektledaren).
- J. Verkar tidplan och kostnadskalkyl rimliga?
- K. Finns det etiska problem med detta projekt? Exempel: Får man jämföra med placebo om bra behandlingar finns?

Om du tycker att din egen projektplan inte verkar perfekt nu när du läst igenom ovanstående bedömningsmall så är det ändå ingen fara på taket. Den perfekta projektplanen är förmodligen inte skriven ännu och ingen kräver att din skall vara den första. Mål och ambition med projektseminarierna är också en intressant, lärorik och rolig diskussion.